

Kirjallinen kysymys KK 354/2021 vp

Arja Juvonen ps

Kirjallinen kysymys selkokielen lisäämisen edistämisestä Suomessa ja selkokielen kyselytunnin järjestämisestä eduskunnassa

Eduskunnan puhemiehelle

Selkokieli on suomen kielen muoto, joka on mukautettu sisällöltään, sanastoltaan ja rakenteeltaan yleiskieltä luettavammaksi ja ymmärrettävämmäksi. Se on suunnattu ihmisille, joilla on vaikeuksia lukea tai ymmärtää yleiskieltä. (selkokeskus.fi) Suomessa on noin 350 000—650 000 ihmistä, jotka tarvitsevat selkokieltä selvitäkseen arjesta. Selkokieltä tarvitsevia on siis enemmän kuin Helsingissä on asukkaita. (YLE 5.11.2019)

Selkokielen tarve on kasvanut Suomessa merkittävästi. Selkokeskus on laatinut Selkokielen toimenpideohjelman 2019—2022, jonka tarkoituksena on ohjata ja antaa suuntaviivat Suomen selkokieli-toiminnalle. Ohjelmassa luetellaan 76 toimenpidettä, jotka koskevat selkokielen asemaa ja resursointia, selkokieltä tarvitsevien ihmisten yhdenvertaisuuden edistämistä, tutkimusta ja kehittämistä, selkokielistä mediaa ja selkokirjallisuutta. (selkokeskus.fi)

Kela eli Kansaneläkelaitos on julkaissut selkokielliset asiointisivut, joiden tarkoituksena on parantaa asiakkaiden tiedonsaantia. Selkokieltä tulisi lisätä virastoissa, mutta myös digitaalisten palvelujen tulisi olla tavoitettavissa selkokielellä.

Eduskunnassa on käsittelyssä juuri nyt sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus HE 241/2020 vp. Kyseessä on laaja ja mittava uudistus, jonka asiasisältö on hankalasti ymmärrettävissä. Asiasta on tullut paljon palautetta kansalaisilta. Eduskunnassa on myös paljon muita lakiesityksiä. Lakimuutokset koskevat kansalaisia, joten ne olisi esitettävä ymmärrettävästi ja selkeästi. Sote-uudistus olisi esiteltävä kansalaisille selkokielellä.

Kirjallisessa kysymyksessä KK 330/2019 vp (Juvonen) kysyttiin, miten hallitus aikoo edistää selkokielen lisäämistä Suomessa. On aika kysyä tätä asiaa uudelleen hallitukselta.

Selkokieli on tuotava osaksi päätöksenteon prosessia, ja tiedottamisen saralla sillä on suuri ja tärkeä merkitys. Poliitikkojen ja erilaisten virastojen toimijoiden olisi myös syytä kiinnittää huomiota erityisesti selkokielellä puhumiseen, jotta puhuttu puhe olisi kuulijalle ymmärrettävää. Myös sähköisissä palveluissa on tärkeää, että muistetaan selkokiellinen toiminta. Selkokiellinen uutisointi olisi myös tärkeää.

Eduskunnassa käydään viikoittain eduskunnan kyselytunti. Kyselytunnilla kansanedustajat esittävät ajankohtaisia kysymyksiä ministereille. Kyselytuntia seurataan aktiivisesti Suomessa. Ky-

Kirjallinen kysymys KK 354/2021 vp

selytunnilla kysymyksen pituus on yksi minuutti. Ministerin vastausaika esitettyyn kysymykseen on myös minuutti. Koska aika on niin lyhyt, puheesta tulee usein nopeaa. Jos puhe on nopeaa, sitä on vaikea ymmärtää. Puheenvuoro tulisi voida esittää rauhallisesti, hitaasti ja selkeästi. Viikoittain järjestettävä kyselytunti voisi olla myös joskus erityisellä selkokieliteemalla järjestetty. Silloin voisi käyttää vähän enemmän aikaa puheeseen.

Kyselytunnin katselijoina ja kuuntelijoina on myös selkokieltä tarvitsevia henkilöitä niin kodeissa kuin myös erilaisissa asumispalveluyksiköissä. Selkokieltä tarvitsevia on Suomessa paljon.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus aikoo edistää selkokielen lisäämistä Suomessa,

miten hallitus aikoo edistää kansalaisille tärkeiden lakiesitysten ja niiden käsittelyn selkokielisyyttä ja ymmärrettävyyttä ja

aikooko hallitus järjestää ajoittain selkokielisiä kyselytunteja tai muita vastaavia eduskunnan täysistuntoja, joissa selkokielisyys huomioitaisiin?

Helsingissä 3.6.2021

Arja Juvonen ps